

Рада Європи та Європейський Союз: інституційні відмінності та сфери діяльності

7 травня 2026 року

Чи одне й те саме — Рада Європи та Євросоюз?

«Так — це ж обидва про Європу!»

«Ні — це дві різні організації»

Два різних гравці на одному континенті

	Рада Європи (РЄ)	Євросоюз (ЄС)
Засновано	1949	1950-х
Штаб-квартира	Страсбург, Франція	Брюссель, Бельгія
Членів	46 держав	27 держав
Умова вступу	Демократія, права людини	Копенгагенські критерії
Ключовий документ	Конвенція про захист прав людини і основоположних свобод	Лісабонський договір

Євросоюз — економічна інтеграція та спільний розвиток

Єдиний ринок

Вільний рух товарів, людей, послуг і капіталу між 27 країнами-членами.

Єдина валюта

Євро використовують 20 держав ЄС. Спільна монетарна політика Євроцентробанку.

Шенгенська зона

Безвізовий простір охоплює більшість країн ЄС та деякі поза ним

Зовнішня політика

Спільні позиції, санкції, зовнішня допомога третім країнам.

Україна подала заявку на членство в ЄС у 2022 р. і отримала статус офіційного кандидата

Рада Європи — захисник прав людини з 1949 року

Права людини

Захист фундаментальних прав через ЄСПЛ та Євроконвенцію. Індивідуальне право скарги до суду — унікальний механізм у світі.

Демократія

Підтримка вільних виборів, парламентаризму, прозорості. Впровадження інноваційних демократичних підходів. Підтримка громад

Верховенство права

Стандарти незалежного правосуддя, антикорупція, незалежна Венеційська комісія як правовий консультант.

46 країн-членів, включно з Україною (з 1995 р.)

Основні інституції Ради Європи

ПАРЕ Парламентська асамблея

Парламентський орган РЄ. Делегати від парламентів 46 держав. Обговорює ключові питання та приймає резолюції.

КМ Комітет Міністрів

Виконавчий орган РЄ. Міністри закордонних справ 46 держав. Приймає обов'язкові рішення щодо дотримання конвенцій.

ЄСПЛ Європейський суд з прав людини

Судовий орган. Розглядає скарги проти держав щодо порушень Євроконвенції. Рішення є обов'язковими для виконання.

Конгрес Конгрес місцевих і регіональних влад Ради Європи

Представляє 200 000+ місцевих і регіональних громад. Моніторить місцеву демократію та спостерігає за виборами.

ВК Венеційська комісія

Консультативний орган з конституційного права. Дає висновки щодо відповідності законів демократичним стандартам.

ГРЕКО Група держав проти корупції

Моніторинговий орган. Оцінює антикорупційні заходи країн-членів та надає рекомендації щодо вдосконалення.

Конгрес місцевих і регіональних влад Ради Європи

Консультативний орган РЄ, що представляє місцеві та регіональні влади. Дві палати: Палата місцевих влад та Палата регіонів. Члени — обрані представники з 46 держав-членів РЄ.

Що робить Конгрес?

- Моніторить місцеву демократію в 46 країнах
- Спостерігає за місцевими виборами
- Розробляє рекомендації урядам
- Захищає права обраних представників

Конгрес та Україна

- Спостерігав за місцевими виборами
- Підтримує реформу децентралізації
- Співпрацює з громадам та їх асоціаціями
- Налагоджує діалог між різними рівнями влади

Молодіжні делегати Конгресу — «Rejuvenating Politics»

Ініціатива «Rejuvenating Politics» заснована у 2014 р. Щороку Конгрес запрошує по одному молодому делегату від кожної з 46 держав-членів. Мета — включити молодіжні погляди в рішення місцевої та регіональної демократії.

Хто та як відбирають

Вік	18–30 років
Хто може	Молодіжні активісти, студенти, молоді політики, волонтери
Відбір	Онлайн-заявка + відеопрезентація (до середини грудня)
Критерії	Досвід участі в громадському житті
Кількість	1 делегат + 1 заступник від кожної з 46 держав
Конкурс 2025	445 заявок на 46 місць

Тривалість та формат

- 1** **Березень**
Весняна сесія
3 дні у Страсбурзі: пленарні дебати, знайомство з роботою Конгресу, нетворкінг
- 2** **Квітень–Жовтень**
Між сесіями
Розробка і реалізація власного проєкту на місцевому рівні
- 3** **Жовтень**
Осіньна сесія
3 дні у Страсбурзі: звіт по проєкту, дебати, комітетська робота.

Що роблять делегати

- Беруть участь у дебатах на пленарних сесіях
- Виступають як спікери та готують проєкти від імені всієї групи делегатів
- Працюють у комітетах Конгресу — слухають, ставлять запитання, голосують
- Розробляють і реалізують власний громадський проєкт на місцевому рівні
- Зустрічаються з обраними місцевими та регіональними представниками
- Нетворкінг з молодими делегатами з 46 країн Ради Європи
- Беруть участь у конференціях, семінарах та заходах Конгресу протягом року

ДЯКУЮ ЗА УВАГУ!

Сайт Офісу Ради Європи в

Україні

